

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 578
Tarımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/852)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-2099

17.5.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.5.1987 tarihinde kararlaştırılan «Tarımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Gelişen ekonomik şartlara paralel olarak vergi kanunlarında ve diğer mevzuatta bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu tasarı ile çiftçiyi desteklemek amacıyla çiftçilerden tevkif suretiyle tahsil edilen gelir vergisinin belli bir oranında T.C. Ziraat Bankasına kaynak aktarılması sağlanmakta, ayrıca Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında aşağıdaki düzenlemeler yapılmaktadır.

1. Küçük çiftçi muafiyeti ile ilgili olarak Gelir Vergisi Kanununda yer alan 500 000 liralık satış ölçüsü 10 000 000 liraya yükseltilmektedir.

2. Yurt dışından ithal edilen makine ve tesislerin yenilerinin çok pahalı olması ve teminindeki güçlükler nedeniyle bunların, kullanılmış halde ithal edilmeleri durumunda da yatırım indirimi istisnasından yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

3. Tam mükelleflerin yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarının, Türkiye'deki gelirlerinden mahsubu veya indirimi belli esaslara bağlanmaktadır.

4. Yatırım yapan İktisadî Kamu Müesseselerinin de yapmış oldukları yatırımlar nedeniyle yatırım indirimi istisnasından yararlandırılmaları hususunda düzenleme yapılmaktadır.

5. «Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları»nın ve «Menkul Kıymet Yatırım Fonları»nın kurulup gelişmesini, dolayısıyla sermaye piyasasının canlanmasını sağlamak amacıyla, «Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları»nın ve «Menkul Kıymet Yatırım Fonları»nın portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarının en çok beş yıl süreyle sıfır «0» nispetinde vergilendirilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Çiftçilerden satın alınan ziraî ürün bedelleri karşılığında Gelir Vergisi Kanununa göre vergi tevkifatı yapılmaktadır. Kanunun bu maddesiyle, tevkiî yoluyla alınması tahmin olunan gelir vergisi toplamının % 60'ını aşmamak üzere genel bütçede bir ödenek tertip edileceği hükme bağlanmaktadır. Tertip edilecek bu ödenek T.C. Ziraat Bankasına aktarılacaktır.

Bakanlar Kurulu aktarılan bu kaynakları, çiftçiye düşük faizli kredi verilmesi, tarımsal üretimin teşvik edilmesi ve çiftçiyi destekleyici diğer tedbirlerin alınması konularında kullanılabilecektir.

Madde 2. — Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilmektedir.

Yapılan değişiklikle, Gelir Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan küçük çiftçi muaflığı ile ilgili 500 000 liralık satış tutarı ölçüsü 10 000 000 liraya çıkarılmaktadır.

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan satış tutarının artırılması ile ilgili mükerrer 123 üncü maddedeki Bakanlar Kurulu yetkisi bugüne kadar büyük ölçüde kullanılmış bulunmaktadır. Bakanlar Kurulunca bu yetkinin günün ekonomik şartlarına uygun olarak ileride tekrar kullanılmasına imkân sağlamak amacıyla maddede yer alan 500 000 liralık had 10 000 000 liralık tutara yükseltilmektedir.

Madde 3. — Gelir Vergisi Kanununun yatırım indirimi ile ilgili Ek 3 üncü maddesinde, yurt içinde ve dışında kullanılmamış olan yeni iktisadî değerlerin Yatırım İndirimine konu olabileceği hükme bağlanmış, ancak deniz ve hava taşıtlarının yurt dışında kullanılmamış olması halinde dahi yeni olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Maddede öngörülen değişiklikle yurt dışında kullanılmamış olsa dahi Devlet Planlama Teşkilatınca uygun görülen makine ve tesislerin de ithali halinde bu makine ve tesislerin yatırım indiriminden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

Bu suretle, yatırım indirimi istisnası kapsamı genişletilerek yurt dışından kullanılmamış makine ve tesis ithal eden mükelleflerin bu makine ve tesisler nedeniyle yatırım indirimi istisnasından yararlanmalarına imkân sağlanmaktadır.

Madde 4. — Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununun 88 inci maddesinin sonuna gelmek üzere dört fıkra eklenmektedir.

Bilindiği gibi, tam mükellef gerçek ve tüzelkişiler gerek yurt içinde gerekse yurt dışında elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirilmektedirler. Bugüne kadar mükellefler yurt dışı faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri Türkiye'de yıllık beyanname ile beyan etmekte ve bu gelirleri üzerinden hesaplanan verginin yurt dışında ödemiş oldukları vergilerinden fazla olması halinde, aradaki farka tekabül eden vergiyi Türkiye'de bağlı buldukları vergi dairesine ödemektedirler.

Öte yandan, tam mükelleflerin yurt dışı faaliyetlerinin zararlı olması halinde de bu zararları Türkiye'de elde etmiş oldukları diğer kazanç ve iratlarından mahsup etmeleri mümkün bulunmaktadır.

Türkiye'nin son yıllarda dışa açılması sonucu Türk müteşebbislerinin yurt dışı faaliyetleri artmış bulunmaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren tam mükellefiyet esasında vergilendirilen mükelleflerin yurt dışı faaliyet sonuçlarının beyannamelerine gerçek tutarları üzerinden intikal ettirilip, ettirilmediğinin kontrolü amacıyla mükelleflerden faaliyet sonuçları ile ilgili olarak bazı belgelerin ibrazı istenilmektedir.

Zarar mahsubu ile ilgili 88 inci maddeye eklenen hükme göre mükellefler, faaliyette buldukları ülkenin vergi kanunlarına göre beyan ettikleri vergi matrahlarını her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen denetim kuruluşlarına incelettirip rapora bağlatmaları ve bu raporun tercüme edilmiş bir örneğini Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibraz etmeleri şartıyla, yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararları Türkiye'deki kazanç ve iratlarından mahsup edebileceklerdir.

Ancak, sözkonusu denetim kuruluşunca hazırlanacak rapor ekinde yer alacak vergi beyanlarının bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili makamlarca onaylanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, faaliyette bulunulan ülkede denetim yetkisini haiz bir kuruluşun olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesi ve eki bilanço, kâr - zarar cetvelinin o ülkenin yetkili makamlarından alınacak birer örneğinin, mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı

mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı gerekli görülmektedir.

Türkiye'de mahsup edilen yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi halinde, zarar mahsubunu takip eden yıllarda, ilgili ülke kanunlarına göre tutulan defter ve belgeye göre tespit edilerek, Türkiye'de beyan edilecek yurt dışı kazanç, mahsuptan önceki tutarı ile beyannamede yer alacaktır.

Ayrıca, mükelleflerce yapılacak zarar mahsubuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 5. — Dinî bayramlarda günlük gazeteler yayınlanmamakta, sadece Gazeteciler Cemiyetleri günlük gazete çıkarmakta ve satmaktadır. Gazeteciler Cemiyetlerinin bu faaliyeti devamlılık arz etmemekte ve elde edilen gelirler sözkonusu cemiyetlerin amaçlarına sarf edilmektedir. Bu maddeyle Gazeteciler Cemiyetlerine ait olup sadece dinî bayramlarda günlük gazete çıkaran müesseselerin vergilendirilmemesi öngörülmüştür.

Bu müesseselerin, sözkonusu günlük gazete çıkarmaları faaliyeti dışında başka faaliyetlerinin de bulunması halinde vergilendirilecekleri tabiidir.

Madde 6. — Bu madde ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunun 74 üncü maddesiyle değişen 8 inci maddesinin 9 numaralı bendinde değişiklik yapılmıştır.

Vergi kanunlarında yapılan son düzenlemelerle iktisadî kamu müesseseleri sermaye şirketleriyle aynı oranda vergi yüküne muhatap tutulmuşlardır. Ancak, sermaye şirketleri yatırım indiriminden yararlanırken, iktisadî kamu müesseselerinin bu indirimden yararlanamamaları rekabet eşitliğini bozmaktadır. Yapılan düzenleme ile iktisadî kamu müesseseleri yatırım indiriminden yararlandırılmakta ve böylece eşitsizlik giderilmektedir.

Madde 7. — Bu madde ile Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 7 numaralı bendinin sonuna gelmek üzere bazı hükümler eklenmektedir.

Bilindiği gibi, tam mükellef kurumlar gerek yurt içinde gereken yurt dışında elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirilmektedir. Bu güne kadar mükellefler, yurt dışı faaliyetlerinden elde ettikleri gelirlerini Türkiye'de yıllık beyanname ile beyan etmekte ve bu gelirler üzerinden hesaplanan verginin yurt dışında ödemiş oldukları vergilerden fazla olması halinde, aradaki vergi farkını Türkiye'de bağlı oldukları vergi dairesine ödemektedirler.

Öte yandan, tam mükelleflerin yurt dışı faaliyetlerinin zararlı olması halinde de bu zararları Türkiye'de elde etmiş oldukları kurum kazancından indirmeleri mümkün bulunmaktadır.

Türkiye'nin son yıllarda dışa açılması sonucu Türk teşebbüslerinin yurt dışı faaliyetleri artmış bulunmaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren ve tam mükellefiyet esasında vergilendirilen kurumların yurt dışı faaliyet sonuçlarının beyannamelerine gerçek tutarları üzerinden intikal ettirilip, ettirilmediğinin kontrolü amacıyla mükelleflerden faaliyet sonuçları ile ilgili olarak bazı belgelerin ibrazı istenilmektedir.

Zararların kurum kazancından indirilmesi ile ilgili olarak maddeye eklenen hükme göre kurumların, faaliyette buldukları ülke kanunlarına göre saptanan vergi matrahlarının her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarına incelettirip rapora bağlatmaları ve bu raporların tercüme edilmiş örneğini Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibraz etmeleri gerekmektedir.

Ancak söz konusu denetim kuruluşlarınca hazırlanacak rapor ekinde yer alacak vergi beyanlarının bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili makamlarca onaylanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, faaliyette bulunulan ülkede denetim yetkisini haiz bir kuruluşun olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesi ve eki bilanço, kâr - zarar cetvelinin o ülkenin yetkili makamlarından alınacak birer örneğinin, mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı seviyedeki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı gerekli görülmektedir.

Türkiye'de gider yazılan yurt dışı zararının, ilgili ülkede de mahsup edilmesi veya gider yazılması halinde, zarar mahsubunu takip eden yıllarda, ilgili ülke kanunlarına göre tutulan defter ve belgelere göre tespit edilerek, Türkiye'de beyan edilecek yurt dışı kazanç, indirimden veya mahsuptan önceki tutarı ile beyannamede yer alacaktır.

Ayrıca, kurumlarca gider yazılacak zararlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 8. — Bu madde ile Gelir Vergisi Kanununa geçici iki madde eklenmektedir.

Eklenen geçici 24 üncü madde ile Kanunun yürürlük tarihinden 1991 yılı sonuna kadar yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarını yurt içi kazanç ve iratlardan mahsup edecek mükelleflerin geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarının kontrolü amacıyla, geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarını Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişik 88 inci maddesinde yer alan esaslara göre tevsiik etmeleri şartı getirilmektedir.

Öte yandan bilindiği gibi, «Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları»nın ve «Menkul Kıymetler Yatırım Fonları»nın portföy işletmeciliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu kazançlar üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 numaralı bendine göre gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

«Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları»nın ve «Menkul Kıymetler Yatırım Fonları»nın kurulup gelişmesi, dolayısıyla sermaye piyasasının canlanması amacıyla, kurumlar vergisinden istisna edilen «Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları» ve «Menkul Kıymetler Yatırım Fonları»nın portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarının en çok beş yıl süreyle «0» sıfır nispetinde vergilendirilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Madde 9. — Bu madde ile Kurumlar Vergisi Kanununa bir geçici madde eklenmektedir.

Eklenen geçici madde ile Kanunun yürürlük tarihinden 1991 yılı sonuna kadar yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarını yurt içi kazançlarından indirecek kurumların geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarının kontrolü amacıyla, geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarını Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin bu Kanunla değişik 7 numaralı bendinde yer alan esaslara göre tevsiik etmeleri şartı getirilmektedir.

Geçici Madde — Bu madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği yıl içinde Genel Bütçede ödenek tertibine imkân sağlanmıştır.

Madde 10. — Yürürlük maddesidir.

Madde 11. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/852

Karar No. : 70

20 . 5 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanıp, 17.5.1987 tarihinde Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 18.5.1987 tarihinde Komisyonumuza havale edilen «Tarımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 20.5.1987 tarihinde yaptığı 108 inci birleşimde Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla incelendi ve görüşüldü.

Tasarı ile, tarımın teşviki ve çiftçinin desteklenmesi amacıyla, çiftçilerden o yıl içinde tevkif yoluyla alınacağı tahmin olunan gelir vergisi toplamının % 60'ını aşmamak üzere genel bütçede bir ödenek tertip edileceği bu ödeneğin T.C. Ziraat Bankasına aktarılacağı ve kullanımı ile ilgili usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan küçük çiftçi muafliğinden yararlanabilmek için ziraat mahsullerinin bir takvim yılı içindeki satış bedeli tutarı günün ekonomik şartlarına uygun hale getirilmek amacıyla mevcut limit 10 milyon liraya yükseltilmiş; Ek 3 üncü maddesinde öngörülen değişikliklerle, yatırım indiriminin kapsamı genişletilerek, yurt dışında kullanılmış olsa dahi Devlet Planlama Teşkilatınca uygun görülen makine ve tesislerin de ithali halinde yatırım indiriminden yararlandırılmaları sağlanmış; zararların kârlara takas ve mahsubunu düzenleyen 88 inci maddeye, tam mükelleflerin yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarının Türkiye'deki gelirlerinden mahsubu veya indiriminin esaslarını düzenleyen dört yeni fıkra eklenmiştir.

Diğer taraftan, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun muafıkları düzenleyen 7 nci maddesine, günlük gazetelerin yayınlanmadığı dinî bayramlarda, günlük gazete yayım ve satışı faaliyetlerinde bulunan Gazeteciler Cemiyetlerine ait müesseselerin bu kazançlarını vergiden muaf tutan yeni bir bent ilave edilmiş; iktisadi nitelikli yatırım yapan kamu müesseselerinin de yapmış oldukları yatırım nedeniyle yatırım indirimi istisnasından yararlandırılmaları hususu, istisnaları düzenleyen 8 inci maddenin 9 uncu bendi kapsamına alınmış; ayrıca, «Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıkları» ve «Menkul Kıymetler Yatırım Fonları»nın portföy işletmeciliğinden doğan kazançları Kurumlar Vergisinden müstesna iken Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca vergi tevkifatına tabi tutulması, bu müesseselerin gelişmesi ve sermaye piyasasının canlanması açısından engel oluşturduğundan gerektiğinde (bu oranı (0)'a kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Yukarıda özet olarak belirlenmeye çalışılan hususları kapsayan tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarımın Çerçeve 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasının sonundaki «... edilemeyecektir» sözcüğü «... edilmez», Çerçeve 7 nci maddesinin 3 üncü paragrafının sonundaki «... indirilmeyecektir» kelimesi «... indirilmez.» 9 uncu maddesine bağlı Geçici 16 ncı maddesindeki «... indirilecek...» sözcüğü «... indirecek...» şeklinde redaksiyona tabi tutularak, Çerçeve 1, 2, 3, 5, 6 ve 8 inci maddeleri ile Geçici Madde ve yürürlük ile yürütmeye ilişkin 10 ve 11 inci maddeleri aynen, Tasarı başlığı, içerdiği kanunlardaki değişiklik sırasına göre «Tarrımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	<i>Fahrettin Kurt</i> Trabzon	<i>Alaattin Fırat</i> Muş
<i>A. Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Hazım Kutay</i> Ankara	<i>Hakkı Artukarlan</i> Bingöl
<i>A. Şamil Kazakoğlu</i> Bolu	<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale İmzada bulunamadı
<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>İlhan Aras</i> Erzurum
<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum	<i>M. Hayri Osmanlıoğlu</i> Gaziantep İmzada bulunamadı	<i>Murat Sökmenoğlu</i> Hatay (Muhalfim)
<i>Tülay Öney</i> İstanbul	<i>Özdemir Pehlivanoglu</i> İzmir	<i>M. Turan Bayezit</i> Kahramanmaraş
<i>Erol Ağagil</i> Kırklareli	<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir	<i>Haydar Koyuncu</i> Konya
<i>Saffet Sert</i> Konya	<i>Sümer Oral</i> Manisa	<i>Enver Özcan</i> Tokat
	<i>İsa Vardal</i> Zonguldak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Tarımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

Tarımın teşviki ve çiftçinin desteklenmesi

MADDE 1. — Çiftçilerden satın alınan ziraat ürünleri için yapılan ödemelerden o yıl içinde tevkif yoluyla alınacağı tahmin olunan gelir vergisi toplamının yüzde 60'ını aşmamak üzere tarımın teşviki ve çiftçinin desteklenmesi amacıyla bütçede bir ödenek tertip edilir. Bu ödeneği T. C. Ziraat Bankasına aktarmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Bakanlar Kurulu bu ödeneği, çiftçiye düşük faizli kredi vermek, çiftçiye Devletçe yapılan çeşitli desteklemelerde kullanılmak, tarımsal üretimi teşvik etmek ve çiftçiyi destekleyici diğer tedbirleri almak üzere kullanılmaya, bununla ilgili usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Bakanlar Kurulu bu ödeneğin tamamını veya bir kısmını T. C. Ziraat Bankasının sermaye artırımında da kullanabilir.

MADDE 2. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2454 Sayılı Kanunla değişik 13 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Küçük çiftçi muafliğından faydalanabilmek için ziraat mahsullerinin bir takvim yılı içindeki satış bedelleri tutarının 10 000 000 lirayı geçmemesi şarttır.»

MADDE 3. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun yatırım indiriminin konusu ve nispeti başlıklı Ek 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yurt dışında kullanılmış olsa dahi Devlet Planlama Teşkilatınca uygun görülen makine ve tesislerin ithali halinde, bu aktif kıymetler yatırım indirimi uygulaması bakımından yeni addolunur.»

MADDE 4. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2361 Sayılı Kanunla değişik 88 inci maddesinin sonuna gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

«Tam mükellefiyette yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının (zarar dahil) her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde mah-

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Tarımın Teşviki ve Çiftçinin Desteklenmesi, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

Tarımın teşviki ve çiftçinin desteklenmesi

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2361 sayılı Kanunla değişik 88 inci maddesinin sonuna gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

«Tam mükellefiyette yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının (zarar dahil) her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde mahsup

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sup edilebilecektir. Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili mali makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de mahsup edilen yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsuptan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de gelir vergisinden, istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazanç ve iratlardan mahsup edilemeyecektir.

Bu maddenin uygulamasıyla ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 5. — 3.6.1949 tarih ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesine aşağıdaki 22 numaralı bent hükümü eklenmiştir.

«22. Diğer günlük gazetelerin yayınlanmadığı dinî bayramlarda münhasıran günlük gazete yayım ve satışı faaliyetlerinde bulunan Gazeteciler cemiyetlerine ait bu müesseseler.

Bu müesseselerin söz konusu faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifatı tabi tutulmaz».

MADDE 6. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunun 74 üncü maddesiyle değişik 8 inci maddesinin 9 numaralı bendinin birinci paragrafı, parentez içi hükmü aynen kalmak üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Dar mükellefiyete tabi kurumlar dahil, sermaye şirketleri, iktisadî kamu müesseseleri ile kooperatiflerin ve iş ortaklıklarının yatırım indiriminden yararlanan kazançları»

MADDE 7. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 2573 sayılı Kanunla değişik 7 numaralı bendinin sonuna gelmek üzere aşağıdaki hükümler eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

edilebilecektir. Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili mali makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de mahsup edilen yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsuptan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de Gelir Vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazanç ve iratlardan mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulamasıyla ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin 2573 sayılı Kanunla değişik 7 numaralı bendinin sonuna gelmek üzere aşağıdaki hükümler eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«Tam mükellefiyette yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlar, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının (zarar dahil) her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde gider olarak indirilebilecektir. Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili malî makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de gider yazılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi ve gider yazılması halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup veya gider yazılmadan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de Kurumlar Vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazançlardan indirilmeyecektir.»

Bu bendin uygulamasıyla ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 8. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

«**GEÇİCİ MADDE 24.** — 1991 yılı sonuna kadar yurt dışı faaliyet zararlarını yurt içi kazanç ve iratlardan mahsup edecek mükellefler geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarını Gelir Vergisi Kanununun bu kanunla değişik 88 inci maddesindeki esaslara göre tevsik etmek zorundadırlar.»

«**GEÇİCİ MADDE 25.** — Bakanlar Kurulu, Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 12 numaralı bendine göre vergiden müstesna tutulan kazançlar üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 numaralı bendi gereğince yapılacak vergi tevkifatı nispetini en çok beş yıl süre ile «0» sıfır olarak tespit etmeye yetkilidir.»

MADDE 9. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 16 ncı madde eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

«Tam mükellefiyette yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının (zarar dahil) her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde gider olarak indirilebilecektir. Denetim kuruluşlarınca hazırlanacak raporun ekinde yer alan vergi beyanlarının, bilanço ve kâr - zarar cetvellerinin o ülkedeki yetkili malî makamlarca onaylanması zorunludur. Faaliyette bulunulan ülkede denetim kuruluşu olmaması halinde, her yıla ait vergi beyannamesinin, o ülke yetkili makamlarından alınan birer örneğinin mahallindeki Türk elçilik ve konsoloslukları, yoksa orada Türk menfaatlerini koruyan ülkenin aynı mahiyetteki temsilcilerine onaylatılarak, aslının ve tercüme edilmiş bir örneğinin ilgili vergi dairesine ibrazı yeterlidir.

Türkiye'de gider yazılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi ve gider yazılması halinde, Türkiye'deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup veya gider yazılmadan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de Kurumlar Vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazançlardan indirilmez.»

Bu bendin uygulamasıyla ilgili usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 16 ncı madde eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MÂDDE 16. — 1991 yılı sonuna kadar yurt dışı faaliyet zararlarını yurt içi kurum kazancından indirilecek mükellefler geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarını, Kurumlar Vergisi Kanununun bu kanunla değişik 14 üncü maddesinin 7 numaralı bendindeki esaslara göre tevsik etmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun birinci maddesindeki amaçlara uygun olarak 1987 yılında bütçede yeniden açılacak tertibe ödenek kaydetmeye ve bununla ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir .

MADDE 10. — Bu Kanun 1.1.1987 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 16. — 1991 yılı sonuna kadar yurtdışı faaliyet zararlarını yurt içi kurum kazancından indirecek mükellefler geçmiş beş yıllık faaliyet sonuçlarını, Kurumlar Vergisi Kanununun bu kanunla değişik 14 üncü maddesinin 7 numaralı bendindeki esaslara göre tevsik etmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başbakan
Turgut Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yrd.
I. Kaya Erdem

Devlet Bakanı
M. Vehbi Dinçerler

Devlet Bakanı V.
Abdullah Tenekeci

Millî Savunma Bakanı
Zeki Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. Kurtcebe Alptemoçin

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı
Mustafa Kalemli

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı
M. Mükerrerem Taşçoğlu

Devlet Bakanı
Kâzım Oksay

Devlet Bakanı
Abdullah Tenekeci

Devlet Bakanı
Ali Bozer

İçişleri Bakanı
Yıldırım Akbulut

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak.
Metin Emiroğlu

Ulaştırma Bakanı
Veysel Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. Cahit Aral

Kültür ve Turizm Bakanı
A. Mesut Yılmaz

Devlet Bakanı
H. Celâl Güzel

Devlet Bakanı
M. Tınaz Titiz

Adalet Bakanı
M. Oltan Sungurlu

Dışişleri Bakanı
Vahit Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
I. Safa Giray

Tarım Orman ve Köyşleri Bak.
H. Hüsnü Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. Neşe Türel